

واحد پولی جدید بریکس و پایان استیلای دالر

ترجمه: میر عبدالرحیم عزیز

برای چندین دهه، دالر امریکا بر تجارت جهانی تسلط داشته است. این امر پس از استقرار نظم جهانی لیبرال امکان پذیر گردید. دالر امریکا به عنوان بزرگترین اسعار ذخیره جهان از سلطه بی نظیری برخوردار شد. ذخیره فدرال امریکا معتقد است که ۹۶ درصد از صورت حساب تجارت بین المللی به قاره امریکا، ۷۴ درصد در منطقه آسیا-اقیانوسیه و ۷۹ درصد در سائر کشورها با دالر امریکا انجام شده است. برعلاوه، شورای اتلانتیک نیز با بیان اینکه در ۸۸ درصد مبادلات اسعاری و ۵۹ درصد کل ذخایر اسعاری در بانک های مرکزی در سراسر جهان از آن استفاده می شود، بر تسلط دالر تاکید کرد. قرارداد پترودالر که خرید تیل به دالر امریکائی را اجباری می کرد، یکی از مهم ترین گام ها در تثبیت سلطه دالر امریکا و نظم جهانی یک قطبی به رهبری امریکا در سراسر جهان بود. ایالات متحده از سلطه دالر برای اعمال تحریم های اقتصادی علیه رقبای خود به بهانه نقض قوانین بین المللی استفاده کرده است. هر چند که، در یک چرخش سریع وقایع، به دلیل اعلام اسعار جدید از سوی بریکس، سلطه دالر با تهدیدات جدی مواجه شده است.

بریکس که در سال ۲۰۰۹ تأسیس شد، اکنون یکی از تهدیدات اصلی نظم جهانی لیبرال به رهبری ایالات متحده و نهاد های آن است. همه نهاد های لیبرال از جمله سازمان ملل متحد، بانک جهانی، صندوق وجهی بین المللی (ICJ)، ICC و FATF با هدف قرار دادن مخالفان خود به نفع ایالات متحده و متحدانش فعالیت می کنند. این یک احساس خصمانه در میان کشورهای در حال توسعه علیه نظم جهانی به اصطلاح لیبرال به طور کلی و ایالات متحده طور خاص ایجاد کرد. مدت ها است که آنها در جستجوی یک ابر قدرت جدید و همه جانبه هستند. ظهور چند قطبی با صعود روسیه، چین و برخی از قدرت های متوسط این خلاء را پر کرده است. ایالات متحده به دلیل تسلط خود بر سیستم مالی جهانی، مخالفان خود را جسورانه هدف قرار داده است. تحریم های امریکا علیه روسیه پس از کشمکش روسیه با اوکراین برای تسلط امریکا زیان آور بود. روسیه یکی از اعضای مؤسس بریکس است. این سازمان مدت مدیدی است که تلاش می ورزد تا اسعار جایگزین دالر را به دلایل متعددی روی صحنه آورد. در آغاز، اتحاد بریکس تنها شامل برازیل، روسیه، هند، چین و افریقای جنوبی بود. اخیراً اعضای مؤسس بریکس تصمیم گرفتند تا با پذیرش اعضای بیشتر این سازمان را گسترش دهند. ایران، عربستان سعودی، امارات متحده عربی،

مصر و حبشه در اول جنوری ۲۰۲۴ به عضویت بریکس پذیرفته شدند. دالر زدائی یکی از برنامه های کلیدی این اتحاد است. ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه در سال ۲۰۲۲ در مورد ایجاد اسعار جدید برای ذخایر جهانی و موافقت همه کشور های عضو برای پذیرش آن اشاره کرد. لولا داسیلوا، رئیس جمهور برازیل نیز در اپریل ۲۰۲۳ حمایت خود را از اسعار جدید برای کشورهای بریکس نشان داد. با این حال، موانع مختلف آن را از دستیابی به این هدف باز داشت. اخیراً این سازمان از ایجاد و پذیرش اسعار مشترک خبر داد.

یوری اوشاکوف، یکی از معاونان کرملین، در مصاحبه خود با خبرگزاری تاس فاش کرد که کشورهای بریکس از یک سیستم پرداخت مبتنی بر بلاک چین ((Blockchain بریکس برای تجارت استفاده خواهند کرد. او در ادامه بیان کرد که این سیستم پرداخت برای آینده جهان ضروری است. او همچنان اظهار داشت که این سیستم پرداخت مبتنی بر تکنالوژی مدرن بوده و عاری از سیاست خواهد بود. او همچنان هدف اجلاس امسال بریکس را افزایش نقش این سازمان در نظام مالی و پولی بین المللی دانست. این خبر تحلیل گران و ناظران سراسر جهان را شیفته خود کرد. اگرچه هیچ تائیدی در مورد تاریخ عرضه این اسعار وجود ندارد، اما حدس زده می شود که این اسعار در اجلاس آینده بریکس که در اکتبر ۲۰۲۴ در روسیه برگزار می گردد، به راه انداخته خواهد شد.

سه کشور از اعضای بریکس، روسیه، ایران و چین در حال حاضر تحت تحریم های امریکا قرار دارند. توافق اخیر هند و ایران در بندر چابهار نیز هند را در شرایط دشواری قرار داده است، زیرا مقامات امریکائی نسبت عواقب جدی آن به هند هشدار داده اند. روابط بین ایالات متحده و عربستان سعودی نیز در اداره بایدن کمی با مشکل مواجه شد. افریقای جنوبی و ایالات متحده نیز روابط صمیمانه قابل توجهی ندارند. تشنج بین ایالات متحده، روسیه و چین نیز بر سر مسائل متعددی افزایش یافته است. بنابراین، اکنون زمان مناسبی برای اعلام یک سیستم پرداخت جدید و مشابه به جامعه ارتباطات مالی بانکی جهانی (SWIFT) است. اسعار جدید بریکس مبتنی بر "بلاک چین" مزایای متعددی خواهد داشت. اول از همه، شمولیت مالی را افزایش می دهد و معاملات ماورای سرحدات را سودمند تر خواهند ساخت. علاوه بر این، استفاده از تکنالوژی مدرن و اسعار دیجیتال میتواند نظام مالی بین المللی را متحول نماید. ادغام اقتصادی و تجارت بین اعضای بریکس نیز افزایش خواهد یافت. همچنین نفوذ ایالات متحده بر جهان در حال انکشاف و توسعه نیافته را کاهش می دهد. این یک جایگزین قوی برای کشورهای جهان سوم برای تجارت فراهم می کند و آنها را از تحریم های ایالات متحده نجات میدهد. راه اندازی این اسعار ضربه سختی به اقتدار رو به زوال ایالات متحده در سراسر جهان خواهد بود.

###